

297. 100. 100.

CAROLVS GODOFREDVS
WINCKLER

PH. ET I. V. DOCT.

SERENISSIMO ELECTORI SAXONIAE CONSILIARIVS AVLAE,
FACVLTATIS IVRIDICAE ASSESSOR, ET IN HAC
VRBE SENATOR

H. T.

PROCANCELLARIVS

SOLENNIA DOCTORALIA

VIRI PRAENOBILISSIMI

GOTTLOBII THEODORI WLOEMEN

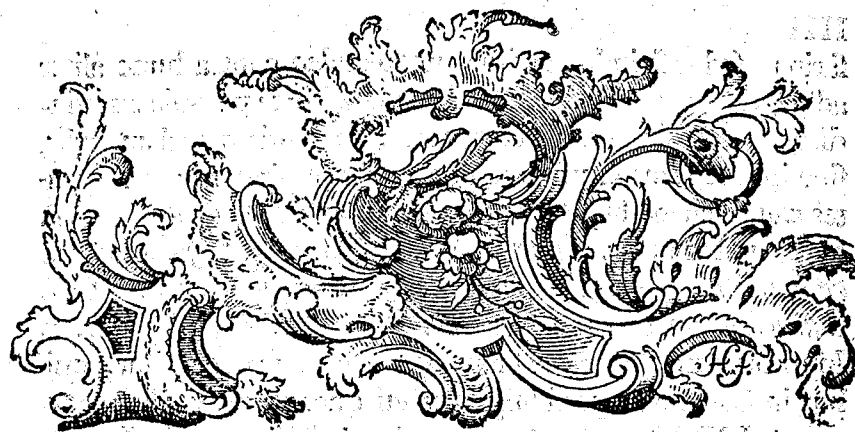
D. VI. SEPTEMBR. MDCCLXVIII. CELEBRANDA

I N D I C I T

IN EST:

*De diuerso genere remedii syndicatus in Camera Imperii, illiusque
in ipsas sententias effectu.*

Inter auxilia, quibus partes litigantes, quando sententia lata displicet, uti queunt, commemoratur etiam *remedium syndicatus*, quo in primis aduersus iudicem dolo malo iudicantem agitur; quod quamuis non adeo frequens, tamen nec hodie sublatum esse, testatur MENCKEN. *Pand. L. XLIX. t. 8. §. 69.*

IOH. ANDR. HOFFMANN *teutsch. Reichs-Prax. T. I. cap. 47. §. 90. illustr.* GE. LVD. BOEHMERVS *in diss. infra laudanda §. ult.* ESTOR. *Reichs-Proc. P. I. §. 1644. et 1645.* MOSER. *Staats-Archiv. P. I. p. 21.* BARTH. *dissenj. 328.* Quapropter EVSTACHIUS IOHANNES BECKER *Proc. iudic. cap. ult. no. 62.* querela de reuocando eius vsu facile superfedere potuisset. Sit potius gratia diuinæ clementiæ et iudicum hoc seculo virtuti ac temperantiæ, quod raro vel nunquam syndicatu contra eos agi audiamus. Etenim hoc iuris remedium in primis eo a reliquis differt, quod illo non aduersarius,

I III

farius, sed ipse iudex petitur, neque adeo contra hunc aliter adhiberi queat, nisi dolo malo, accepta forte pecunia aut vindicta aliate iniusta causa commotus, sententiam malam tulit, siue ipsis legibus repugnet, siue a iustitia agitatae inter litigantes causae aliena sit, l. 15. §. 1. D. de iudic. l. 6. D. de extraord. cogn. MENCK. l. c. STRVV. S. I. C. Exerc. 50. §. 30. et MÜLL. ad h. l. item ad Ex. 7. §. 40. LAVTERB. Coll. Pand. L. XLIX. §. 8. §. 10. PUFFENDORF. introd. in proc. ciu. P. IV. c. 7. In primis vero hoc remedium inter illa pauca reperitur, quibus in Camera Imperii litigantes uti queunt, BLUMEN proc. cam. t. LXXIX. §. 3. PÜTTER. iure iudic. imp. P. I. L. 2. §. 426. 467. 478. BOEHMER. diss. cit. data hac ipsis potestate per Rec. Imp. de ao. 1532. tit. 3. §. 17. cum sine dubio istius aetatis exempla maiorem eiusmodi suspitionis, aduersus Cameram capiendae, occasionem suppeditarent, quam nostra tempora patiuntur; quippe quae solam possibilitatem huius remedii relinquere, omnem probabilitatem repellere videntur. Nulla igitur animi humani imbecillitas, nullus error, nulla temeritas opinionis, neque adeo commissa forte culpa, vel ignorantia iuris, remedium syndicatus gignit, sed solus dolus, ac fraus, neque porro pars litigans fauorabilem sibi sententiam defendet, sed ipse eius auctor syndicatu utenti respondere, seque ab imputato crimine tueri cogitur. In quo quemadmodum omnes interpretes conspirant, egoque cum ipsis, ita e contrario id semper mihi dubium visum est, an hoc remedium syndicatus solum indemnitate a iudice consequendam pariat, salua dolosa sententia; an vero etiam hanc ita rescindere possit, ut pars litigans, in cuius fauorem lata erat, commodum exinde non sentiat, quod plerique negant, victorem in possessione bonorum, per iniustam sententiam sibi acquisitorum, siue potius redemptorum, tuentes, solum iudicem victo ad indemnitate praestandam condemnantes, PÜTTER l. c. §. 467. PUFFENDORF. l. c. §. 1. SEYFARTH. deutsch.

V

deutsch-Reichs-Proceß c. 25. §. 9. In primis autem in hac sententia versatur vir celeb. GE. LVDOV. BOEHMERVS in diss. de remedio syndicatus aduersus sententias Camerae Imp. cap. 2. §. 12. sq. quem virum etsi ego cum omnibus, qui iurisprudentiam amant, ob incredibilem eius scientiam magni facio, tamen non dissimulor, me in ea siue haeresi siue opinione esse, ut syndicatus remedio non omnem in ipsas sententias vim denegandam putem. In cuius rei ostendendae primordio praepremis monendum censeo, discrimen esse faciendum inter remedium syndicatus, quod statim ab initio intra legitimum tempus a lata sententia interponitur, siue cum ipso reuisionis remedio coniungatur, siue absque hoc separatim instituat, et illud, quod coepta sola sine syndicatu reuisione ex hac quasi nascitur, et ea demum instituta suscipitur, non minus quidem seruatum a reuisione, sed serius tamen, non ab initio. Etenim necesse est, ut syndicatus remedium bifariam diuidamus, 1) quod ab initio interponitur, et quidem vel a) coniunctim cum reuisione, vel b) separatim sine ea, vtrumque instituendum intra fatale quatuor mensium, 2) quod non ab initio, sed quando lubet suscipitur, nulli omnino fatali subiactis. Illa igitur prioris generis altera specie (nam in prima ipsa reuisione ad sententiae correctionem prodest) dico, sententiam rescindi posse, posteriori genere non posse, cum hoc magis ad iudicium syndicatus criminalis vel ad actionem syndicatus accedere dixeris. Fundus illius distinctionis reperitur in Ordinatione Camerali de ao. 1555. tit. LIII. et in ea de ao. 1613. siue potius in Concept der Cammer-Gerichts-Ordnung tit. LXIII. in SCHMAVSSII Corpore Iuris publ. pag. 697. sq. Quemadmodum enim certo certius est, ab origine Camerae Imperialis contra sententias in hoc supremo iudicio latis nullum omnino, post solum syndicatus remedium, Receptu imperii de ao. 1532. art. 3. §. 17. primo inuentum, obtinuisse, sic idem reme-

VI

remedium, postquam non amplius solitarium erat, data etiam litigantibus reuisione, tamen non abrogatum, sed seruatum potius, et in singulis Ordinationibus modus procedendi in syndicatu antiquus denuo praescriptus est; id quod tum ipsae inscriptiones titulorum de Reuisione et Syndicatu ostendunt, tum inprimis haec verba tit. LXIII, des *Comm. Ger. Concepts princ.* et quae sequuntur, luculenter demonstrant: *Wo einige Parthey hinfürter vermeynt, dass sie durch Cammer-Richter und Beysetzer beschwehret, und ungerechte und nichtige Urtheil wider sie gesprochen und eröffnet, und derhalben dächte um Straff-ungerechter Richter oder Reformation und Besserung solcher Urtheile anzuhalten, dass derselben Parthey solches zu thun zugelassen seyn soll.* Non igitur dubium est, posse grauatum sententia dolosa remedium syndicatus iusto post publicationem tempore sponte instituere, siue separatim, siue coniunctim cum reuisione, quod nempe tunc fieri potest, si victus mox post latam sententiam comperiat vel saltem credat, se non imperitia aut errore iudicis, sed eius inuidia, auaritia et dolo oppressum esse, quod ipse BOEHMERVS l. c. §. 22. sq. et 26. sqq. fatetur, et recte aduersus IO. GRAVIUM, hoc syndicatus remedium ad reuisionis similitudinem intra quatuor mensium spatium a publicata sententia hodie interponendum esse, ostendit. Et profecto vix de eo dubitari potest, cum modus procedendi, in Receptu Imp. de ao. 1532. circa syndicatum propositus, in Ordinationibus Cameralibus non solum non abrogatus, sed etiam diferte repetitus, et reuisionis remedio per omnia equiparatus sit.

Dixi, syndicatus remedium posse, a grauato per sententiam vel separatim interponi, vel cum reuisionis beneficio coniungi. De separata vtriusque interpositione si quis, lecto capite secundo supra allegatae doctissimae dissertationis Ill. BOEHMERI dubitet, quod vix fieri posse puto, cogitet, vixisse syndicatus remedium, antequam vlla reuisionis interpositio

VII

positio partibus liceret, R. I. de ao. 1532. l. c. et solitarium tunc fuisse contra sententias camerae remedium, adeat porro Ordinationem Camerae de ao. 1555. tit. 53. §. 2. Receptum disputationis Spirensis de ao. 1557. §. 23. et *Concept. der Cammer-Gerichts-Ordnung P. III. t. 63. princ. §. 8. et 9.* vbi, quando de remediis litigantium aduersus sententias dicitur, syndicatus a reuisione diligenter secernitur. Sed coniungi etiam vtrumque posse, tum Cel. ESTOR. *Reichs-Proc. To. I. §. 1641.* et IOH. ANDR. HOFMANN *teutsch. Reichs-Prax. To. I. §. 909.* tum Ill. BOEHMER. l. c. §. 21. vidit, et verbis des *Concepts der C. G. Ordn. l. c. §. 18:* *Dieselbe Parthey soll in solchem Fall jederzeit sich nicht allein der Revision zu gebrauchen, sondern auch Fug und Macht haben, die Urtheiler ad syndicatum zu stellen,* confirmat, cf. BOEHMER l. c. §. 21. Vnde etiam haec coniunctio vno libello fieri posse, mihi, quamuis repugnante BOEHMERO l. c. videtur, cum quod leges non vetant, neque nos facile prohibere debeamus. Neque profecto absorum aut infrequens est, plura remedia aduersus vnam sententiam coniungere, quod saepius fieri videmus, cum litigantes v. g. nullitatis et appellationis, vel leutationis ac appellationis remedium coniungunt, insolitum vero, singula singulis libellis comprehendere. Ab hoc igitur syndicatus remedio, quod a victo intra legitimum tempus post latam sententiam interponitur, sciante vel credente statim ab initio iudicis dolum, illud diligenter separandum est, quod demum inter mediam reuisionem separatim et absque syndicatus remedio interpositam nascitur. Scilicet, quando laesa per sententiam pars tempore publicationis, vel sequenti quadrimestri spatio nondum comperit, grauem sibi sententiam non a sola iudicis erronea in iudicando opinionem profectam esse, sed ipsi eius dolo, inuidiae, factaeque ab aduersa parte corruptioni natales debere, ignorans hoc iudicis scelus, non nisi remedio reuisionis ad corrigendam sententiam vitur, spe-

VIII

sperans, quae argumenta pro sua causa prior iudex leuia puta-
 uerit, ea a Reuiforibus fortia et ad mutandum decretum inclinan-
 dumque in suas partes idonea uisum iri. Sed ecce dum ista
 fiunt et hoc reuifionis remedium inter partes, vtraque causam
 suam orante, ventilatur, Visitatores Reuiforesque Imperii, qui
 etiam Syndicatores vocantur, *O. C. de ao. 1555. P. III. tit. 53.*
§. 9. Conc. d. Cam. O. tit. 63. §. 17. quorumque officium est, in
 omnia, quae a personis ad cameram pertinentibus non recte
 facta sunt, inquirere, vel sponte vel suppeditante parte laesam,
 intelligunt, errorem non solum aut imperitiam, sed dolum et
 fraudem in dicenda illa sententia subfuisse, corrigent tunc qui-
 dem sine dubio sententiam, quae dolose lata simul Actis confor-
 mis esse nequit. At cum hoc non ex syndicatus, verum ex solo re-
 uifionis remedio, fieri possit, facile videmus, nisi dolus et
 fraus auctoribus impunis cedere aut laesae parti vllum ex ea
 damnum superesse debeat, dandum huic praeter reuifionem
 huiusque agitatum aliud adhuc syndicatus remedium, quo non
 ipsa sententia iniusta rescindatur, quippe iam per sententiam
 reuiforiam correctam, vel corrigendam, sed quo contra auctores sce-
 leris et iniustitiae cum ad poenam infligendam, tum ad refarci-
 enda reliqua litigatori damna agatur. Claret hoc ita, vt du-
 bitatio relicta non videatur, ex saepius citato libello *Concept*
d. C. Ger. Ordn. qui vsu et obseruantia pro lege imperii viget,
tit. 63. §. 14. Postquam enim Imperator §. 7. 8. et 9. de vtro-
 que et reuifionis et syndicatus remedio (scilicet eo, quod sta-
 tim ab initio vel solum vel cum reuifione interponi poterat,
 cuiusque natura et forma in principio dicti tituli descripta est)
 §. 10. autem vsque ad 13. de sola reuifione locutus erat, nunc
 dicta §. 14. de illo altero syndicatu dicere incipit, qui ab initio
 ab ignorantiam doli haud institutus, postea demum ex ipso
 reuifionis iudicio nascitur, verbis: *Ob sich aber aus der Par-*
tleyen Einbringen, oder sonst so viel befinden, dass der Urtheiler
einer oder mehr in solcher Sache von Geschenke, Mied, Gab, Bitt,
Freund-

VIII

Freundschaft oder anderer dergleichen Ursachen ein nichtiges oder
ungerechtes Urtheil geben. Idem patet ex §. 18. Wo aber eini-
ge Partey vermeynet, nempe ab initio, oder sich aus der Revi-
sion, wie obgesetzt, befindet, dass aus Betrug und Arglist etc.
 Cum itaque quemadmodum vidimus, fieri possit, vt ex ipsa
 demum reuifione et partium litigantium mutuis positionibus,
 occasio instituendi syndicatus gignatur, necesse est, vt hoc
 remedium syndicatus ab illo altero diligenter seiungamus,
 quod ab initio, sciente iam parte commissum dolum, vel abs-
 que reuifione vel cum ea institui poterat. Quod magis ad-
 huc eiusdem §. 18. sequentibus verbis confirmatur, qua Im-
 perator diferte ait, si iudicantium dolus ex ipsa reuifione de-
 mum pateat, posse laesam partem non solum reuifionis re-
 medio vti, sed ius etiam ipsi esse et potestatem, simul aduer-
 sus auctores sententiae ex syndicatu agere, *die Urteiler ad syn-*
dicatum zu stellen, praescripta tum ipsis eadem forma, quam
 secundum principium huius tituli et Recessum Imperii de
 anno 1532. *Tit. III. §. 17.* ac ordinationem cameralem de an-
 no 1555. *tit. 53. §. 1.* obseruare debuissent, si statim ab initio
 intra fatale remedio syndicatus vti voluissent. Ex his igitur
 patet, vtrumque syndicatus remedium quam maxime inter se
 differre, inprimis eo, quod illud ab initio interponatur, siue
 cum reuifione, siue sine ea, hoc nunquam cum hac coniunga-
 tur, sed semper interposito demum reuifionis remedio, et
 coepta demum forteque iam finita eius ventilatione institua-
 tur, quamuis ambo cum in forma, tum in eo amice conspi-
 rent, quod singulorum consilium sit poena iudici infligenda,
 et indemnitas laesae parti ab eo praestanda. At, inquires, quae-
 nam causa instituendi adhuc syndicatus, quale damnum
 reliquum, parti laesae restituendum, ipsa iniusta senten-
 tia per iudicium reuifionis iam correctam? Cui respondeo
 primum, aequum esse, vt iudex dolose iudicans litera-

B

que

X

que suam faciens poena afficiatur, quod quamquam concedo etiam ab ipsis visitatoribus ex officio fieri posse, tamen cum haec imprimis sit natura, hoc consilium syndicatus remedii *Ord. Cam. de ao. 1555. t. 53. §. 1. Conc. d. C. G. O. t. 63. princ.* MÜLLER *ad Struu. Exerc. L. §. 30.* multo melius fiet, parte grauata suspiciones doli, et argumenta suppeditante. Deinde, correcta etiam in reuisionis iudicio mala sententia, tamen multum adhuc damni laesae parti superesse potest, per solam sententiam reformatariam non rescindendum. Quis enim non videt, eum litigantium, qui semel sententia aduersa premitur, quamuis restitutum, nunquam tamen ab aduersario litis impensas consequi posse, quae plerumque in Camera non paruae sunt; cogebatur etiam coepto reuisionis remedio certam pecuniae summam cautionis loco sportularumque causa deponere, cuius usus vel alius usus ipsi per aliquod temporis spatium desunt, et quid? si reus ex dolosa sententia primum absolutus, nunc post reuisionem condemnatus, interea pauper factus sit? Quid prodest tunc actori correcta recens sententia? Quantum denique damni laesa pars sentiet, fraudulenter condemnata, et perpeffa inde executionem? quippe quam in Camera licet interposita reuisione non suspendi constat, *R. I. de ao. 1654. §. 126. PÜTTER dist. lib. §. 476. BLUME l. c. §. 19. SEYFARTH. teutsch. R. Proc. c. 29 §. 6. MENCK. proc. t. 27. §. 21.* Haec omnia damna dictum alterum remedium syndicatus sero institutum comprehendit, quo si condemnatus sit iudex, praeter poenam luendam singula illa damna, rescire tenetur, quae laesus per scelus iudicis litigator et si sententia ipsa correcta, ab aduersario consequi nequit. De hac igitur syndicatus specie si intelligere velis, quod dicitur, remedio syndicatus non esse vim contra ipsam sententiam, habes me consentientem, cum non opus sit, eam sententiam rescindi, quae iam antea in iudicio reuisorio ex iustitia causae emendata erat.

Quod

XI

Quod autem ad illud prius genus syndicatus, statim ab initio durante fatali interpositum, attinet, nunc ostendendum est, in eo non rem solo cum iudice agi, sed vim etiam ei esse contra ipsam sententiam, ita vt instituto hoc remedio et ipsa sententia, ex dolo lata, retractari possit, nullumque aduersario ex ea commodum, vel victoria litis relinquatur. Qua demonstratione iterum non indigere videtur, quando de syndicatu cum reuisione coniuncto dicitur, quae erat altera prioris generis species. Cum enim, vt supra vidimus, iniusta sententia dolo lata non possit non esse simul Actis plane difformis, per se patet, vtroque simul interposito ipsum reuisionis remedium sine dubio talem sententiae grauanti medelam procuraturum, qualis a iustitia Reuiforum Imperii expectari debet, adeoque non opus esse, hoc beneficium syndicatui etiam acceptum ferre. Solum igitur id syndicatus remedium, quod mox post latam a Camera sententiam, intra legitimum fatale separatim, nulla simul interposita reuisione, adhibetur, reliquum est, quae erat prioris generis prima species, cui nos vim aliquam in ipsam grauantem sententiam, atque effectum non solum aduersus iudicem sed contra ipsum etiam aduersarium asserere tentamus. Ad quod quibus argumentis commoueamur, paucis videamus.

Et primo quidem constat, sententias iudicum dolo malo latas, et manifesto iniustas, ipso iure nullas esse, neque in rem iudicatam transire, *MEVIUS P. I. Dec. 195. P. IV. Dec. 115. et P. VIII. Dec. 133. MÜLLER. ad Struu. Ex. L. §. 17. NAEVIUS Select. Iur. Iustin. ad Dig. Lib. 49. t. 8. no. 62. BRUNNEM. ad auth. Nouo iure, C. quando prouoc. non est nec.* Quid clarius constitutione *DIOCLETIANI ET MAXIMIANI l. 7. C. cod. Venales sententias, quae in mercedem a corruptis iudicibus proferuntur, etiam citra interpositae prouocationis auxilium iam pridem a diuis principibus infirmas esse decretum est,* quod

B 2

cum

XII

cum interpretum consensu adeo verum sit, vt nec iusta sententia a corrupto iudice lata valeat, ZIEGLER. *dicaftic. concl.* 20. §. 32. et *concl.* 45. §. 3. VANTIUS *de nullit. no.* 136. MÜLLER *ad Struu. S. I. C. ex.* 49. th. 74. not. e. quanto minus putemus iniustam sententiam, dolo malo prolatam, vim aliquam habere posse? cum, quando quid prohibetur, prohibeantur omnia, quae ex eo sequuntur, *cap.* 39. X. *de R. I. in sexto.* Cum igitur ad sententiae dolo malo latae vim suspendendam non opus sit appellationis, vel quod vicem eius sustinet, reuisionis beneficio, sine dubio efficietur, eiusmodi sententiam vires rei iudicatae non consequi, adeoque, patefacto per remedium syndicatus, pronunciatumque super eo decretum, dolo, potestatem esse obtinenti in syndicatu, bonae causae consecutam victoriam etiam contra ipsum aduersarium prosequi. Quoadmodum igitur sententia nullitate insanabili laborans quouis tempore intra triginta annos retractari potest, STRYCK *introd. in prax. for. c.* 22. §. 27. SEYFARTH. *teutsch. Reichs-Proceß c.* 31. §. 2. ita et, si syndicatu aduersus iudicem instituto, inueniatur, sententiam ob dolum iudicantis nullam esse, ea omni tempore impugnari poterit, nedum interposito hoc intra legitimum tempus remedio.

Deinde num aequum iustumue videatur, eos, qui iudices corruerunt, et in pari cum ipsis dolo versantur, hanc fraudis suae remunerationem habituros, vt, quam ex iniusta emtaque sibi sententia consecuti sunt vtilitatem, tuto et in perpetuum possideant? Hoc qui contendere velit, ei prius non solum cum aequitate, sed cum ipsis etiam legibus debellandum foret, quippe quae neminem iniustum lucrum retinere, vel ex aliena iactura commodum habere patiuntur, *l.* 12. *D. ad L. Corn. de fals. l.* 17. *D. de solut. et liber. c.* 9. X. *de poen.* potius, vbicunque inueniatur, auferendum et extorquendum censent, *l.* 4. *D. depof. l.* 5. *D. pr. de calumn.* vnde, quicumque ex aliena

XIII

na fraude locupletari cupit, repellitur, NAEV. *l. c. L. VI. l. i. l.* 24. no. 5. etenim nemini dolus suus patrocinari vel commodum aliquod afferre, *l. i. §. i. D. de doli et met. exc.* MENOCH. *L. I. cons. 48. no. 43.* nec propter dolum alienum alter litigantium lucrum facere, alter damno affici debet, *l. 3. §. i. D. de ro, per quem fact.* Iniquum itaque foret, eum, qui victoriam litis per corruptelas affecutus est, gratiam delicti sui quasi ex re iudicata habiturum; quapropter vincenti in syndicatu libertas relinquenda videretur, velut ab ipso iudice dolo malo iudicante aestimationem litis petere, de qua hic ob malitiam suam tenetur, *l. ult. D. de extraord. cogn. l.* 15. §. 1. *D. de iudic. l. 2. C. de poen. iudic.* an vero ab ipso aduersario, litem continuando, suum consequi? quod postremum inprimis et vile et necessarium erit, si iudex syndicatu condemnatus tantum in bonis non habet, vt et poenae et litis aestimationi, et ceteris damnis satisfacere queat, qualia praeter hanc laeso superesse posse non solum antea vidimus, sed etiam inde facile intelligi poterit, quod remedium syndicatus in Camera Imperii non aduersus totum Collegium sed aduersus ipsos Assessores datur, BOEHMER *diff. cit. c.* 2. §. 10. causae vero ibi agitatae saepe maximi momenti et pretii sunt. Ex quo statim apparet, si huic in syndicatu victoriae omnem vim in ipsam iniustam sententiam et contra litigantem adimere velis, fieri posse, vt miser laesus praeter bella nouae sententiae verba nihil inde commodi habeat, aduersario interim in iniusta possessione permanente.

Cui accedit, quod corruptioni iudicis, a litigante factae manifestis legibus ea poena constituta est, vt pars corrumpens ipsam actionem amittat, *l. i. §. 3. D. de calumn. l. i. C. de poena iud. mal. iud.* quia, vt Imperator ait, *diffidentia iustae sententiae, in pecuniae corruptelam spem negotii reposuit,* add. LAVTERB. *Coll. Pand. L. XLVIII. t. II. §. 14.* MÜLLER *ad Struu.*

Struu. S. I. C. ex. 49. th. 74. not. d. Neque credendum est, sic solummodo actorem corrumpentem mulctari, reum vero impunitum fore, cum potius in *d. l. i. §. 3.* in uniuersum dicatur, qui aduersarius iudicem in qualicumque causa, sola capitali excepta, *l. i. C. de bon. cor. qui ante sent. corrumpat*, eum litem perdere, vnde non dubito, eiusmodi reum ob corruptionis crimen iuxta actoris petita esse condemnandum. Quapropter interpretes non videntur rem satis accurate exprimere, si dicunt, reum defensionem amittere, *BRVNEM. ad l. i. C. de poen. iud. MENCK. Dig. L. XLVIII. t. ii. §. 5. LAUTERB. l. c.* Cessat vero haec litigantium poena per *Auth. Nouo iure C. eod.* tunc solummodo, quando corrumpens; ante litem finitam poenitentia ductus, crimen confiteatur; praeter hoc vero nulla causa remittendae huius poenae in legibus inuenitur, vnde eam et hodie vigere, non dubito. Quomodo autem fieri possit, vt quis, lite in poenam perditam, nihilominus victor maneat?

At vero nec desunt pro nostra sententia argumenta ex ipsa ratione iudiciorum Imperii depromta, inter quae hoc praecipuum videtur, quod syndicatus in legibus imperii manifesto inter reliqua remedia aduersus sententias iudiciorum Imperii connumeratur. Testis est Ordinatio Iudicii aulici, vbi idem remedium in vsu est, *de ao. 1554. tit. V. §. 7.* verbis: *Daſerne ein oder ander Theil durch die am Keyſerl. Hofe geſchelte Urtheil graviret zu ſeyn vermeynen, und damenhero entweder per viam nullitatis, ſyndicatus, reſtitutionis in integrum oder ſonſt einig ander im Rechtein zugelassenes Mittel, dadurch die Urtheil inſirmiret werden können, vor und an Hand nehmen wollte.* Quid clarius, quam syndicatum esse remedium aduersus sententias, quo earum rescissio, quemadmodum per reuisionis restitutionisue auxilium, impetrari efficique possit. Neceſſe igitur est, vt ei aliquam vim contra sententias tribuamus. Ratio, qua

ill.

ill. BOEHMERVS hoc argumentum *l. c. cap. 2. §. 18.* refutare conatur, distinguendo inter remedia sententiam infirmitiam et competentia aduersus eam, parum proficere videtur, tum, quia legislator dicto loco syndicatum inter remedia sententias infirmitiam discrete refert, tum, quoniam si quis dicat, litiganti remedium aduersus latam sententiam competere, et tamen eo contra hanc sententiam aliquid effici posse neget, is secum ipse pugnare videtur.

Fuit vt iam antea dictum, aliquando tempus, quo in Camera Imperii praeter syndicatus remedium nullum omnino aliud audiebatur; cepit enim originem Recessu Imperii de ao. 1532. *tit. III. §. 17.* et solitarium in hoc supremo iudicio fuit vsque ad annum 1555. quo noua Ordinatione Camerae promulgata, nouum reuisionis remedium inuentum est, cf. *supra pag. V.* Quod si igitur syndicatus remedio omnem ipsas sententias impugnandi potestatem detrahamus, sequeretur, oppressis per sententiam litigantibus eo tempore nullam omnino fuisse facultatem, melius et iustius iudicium consequendi, sed necessario succumbere debuisse dolo et iniustitiae, sola ipsas spe relicta, inani tamen saepissime, a iudice indemnitate consequendi, quod tamen consilio introducti syndicatus non consentaneum videtur, quod hoc fuit: *auf das niemand wider Recht am höchsten Gerichte verdrückt werde*, quae sunt verba eiusdem legis §. 16.

Sed quid opus coniecturis, cum ipsa Recessus Imperii verba satis ostendant, Syndicatoribus vel Visitatoribus hoc munus esse datum, vt suscepto ab aliquo litigantium syndicatus remedio, non solum ipsos iudices fraudulenter iudicantes condemnarent, sed ipsas etiam iniustas sententias corrigerent. En verba §. 17. dicti Rec. Imp. de anno 1532. *Und soll solches Syndiciren auf des Syndicanten Kosten geschehen, auch vor den verordneten Syndicatorn nichts neues, was die Pärtheyen und*

MERI-

MERITA CAUSAE *betrifft, fůrgewandt, ſondern allein aus den vorigen beſchloſſenen Akten auf die Nichtigkeit oder unrechtmäßige Beſchwehrde der Urtheil gehandelt werden, und die gemeldte Syndicatores der Sachen auswarten, und endliche Erkendtniß der Haupt-Sachen und Unkoſten thun.* Vides itaque 1) etiam partium mentionem fieri, quo nomine iudex ſyndicatu petitus non facile comprehendere poteſt, cum omnibus interpretibus conſentientibus cum remedio ſyndicatus haud nouus proceſſus incipiat, ſed antiquus continuatur, nemo vero in eadem lite iudex et pars ſimul eſſe poteſt, 2) merita ipſius cauſae modo nihil noui proferatur agitanda eſſe, quod fieri non ſolet, ſi tantum de eo quaeritur, an iudex corrumpi ſe paſſus ſit, vel alio modo doloſe fecerit, 3) in iudicio ſyndicatus rationem habendam vel nullitatis ſententiae, vel ſyndicatus iniuria inſtituti, h. e. priorem ſententiam vel pro nulla vel remedium ſyndicatus pro calumnioſe ſuſcepto declarandum eſſe, denique 4) ſyndicatores non ſolum de dolo, et fordibus iudicis, ſed de ipſa etiam cauſa principali iudicare debere. Quod quanquam ill. BOEHMERVS §. 19. cap. 2. ita diluere tentet, vt illo tempore ſyndicatus remedium reuifionem ſimul comprehendiffe dicat, tamen eo nobis non ſatiſſe viſe videtur, cum neque vlla reuifionis mentio in Receſſu Imperii de ao. 1532. fiat, ſed ſyndicatus remedium tunc ſolitarium fuerit, neque oſtendi poſſit, ea, quae in hoc Receſſu Imperii de ao. 1532. circa ſyndicatum conſtituta ſunt, poſtea noua lege mutata vel correcta eſſe. Ordinatio enim Cameralis de ao. 1555. cum ita dicto Concepto eius de ao. 1613. priorem de iudicio ſyndicatus ſanctionem non tollit, ſed nouum tantum reuifionis remedium addit, repetendo ſimul priorem de ſyndicatu conſtitutionem. Vnaquaeque vero lex tam diu vigere cenſetur, donec per nouam poſtteriorem tollatur.

Cui porro accedit, quod in eodem Receſſu de ao. 1532. remedio ſyndicatus effectus ſuſpenſiuus intuitu executionis

diſertis

diſertis verbis detrahitur, et conſtituitur, coepto licet hoc remedio, nihilominus ſententiam latam executioni mandandam eſſe; quo praeepto non opus fuiſſet, ſed vnusquisque hoc per ſe intellexiſſet, ſi nulla vnquam mutatio ſententiae per ſyndicatus remedium fieri cogitarique potuerit. Vnde id ſatis luculentum argumentum mihi videtur, remedium ſyndicatus, niſi haec peculiaris ſanctio adderetur, habiturum fuiſſe effectum impediendae executionis, communem cum reliquis omnibus remediis aduerſus ſententias, nunc vero ex ſpeciali cautione hoc ſolo ceteris diſſimile factum, non diſſimile tamen reuifioni, tantquam altero in Camera aduerſus ſententias recepto remedio, quippe per quod itidem executio retardari nequit.

Neque vero putandum, Ordinationem Camerae de ao. 1555. tam Concepto eius de ao. 1613. nobis in hac cauſa deeſſe, cuiſi et in illa P. III. tit. 53. §. 1. et 10. et in hoc P. III. t. 63. princ. et §. 18. ſyndicatus non minus inter ea remedia numeretur, quibus litigantes, qui ſententia ſe grauatos putent, vti queant, diſerreque dicatur, ſi dolo malo ſententia lata ſit, poſſe partem non reuifionis ſolum remedio, ſed ſyndicatu etiam vti.

Porro conſtat, remedium ſyndicatus fere in omnibus ſimile eſſe reuifioni, et quae de hac in legibus imperii dicuntur, etiam ad illud accommodanda eſſe, *Ord. Cam. de ao. 1555. l. c. §. 10. Cam. Ger. Conc. l. c. §. 18. BLVM. l. c. §. 37. PÜTTER. l. c. §. 478. MENCK. Dig. L. XLIX. t. 8. §. 69. SEYFARTH. lib. cit. t. 25. §. 10. HOFFMANN. diſt. lib. §. 2407. ESTOR. Reichs Proc. To. I. §. 1641. BOEHMER. cit. diſf. c. 2. §. 22.* vnde in vtroque idem modus procedendi ſeruandus, vtrumque intra quadri-meſtre fatale interponendum, Electori Moguntino indicandum, ſimilis vtrique libellus, eadem introductio, eadem Viſitatorum in iudicando ratio, et quae ſunt reliqua. In qua vtriusque remedii ſimilitudine quamuis quaedam ſuperſint, in quibus diſparia videantur, (alias enim non ſimilia, ſed eadem forent;) tamen

C

tamen haec non tam dilatanda, quam reducenda videntur, ne data utriusque ab ipsis legibus convenientia praeter necessitatem adimatur. Quapropter non dubitamus, opinionem nostram profiteri, quae putamus, remedium reuisionis ac syndicatus in omnibus sibi similia esse, in hoc autem solummodo differre, quod huic plus insit, quam illi, et hoc illo efficacius videri, quia nempe per syndicatus remedium, separatim institutum, praeter sententiae correctionem, etiam iudex ad litis aestimationem et indemnitatem praestandam condemnatur, eoque parti laesae hoc beneficium tribuitur, ut si iudex insolendo sit, suum ab aduersario, si vero hic impar sit, litis aestimationem a iudice, et ab hoc utroque casu simul reliquam indemnitatem consequi possit. Non videmur itaque nobis errare, si dicamus, in iudicio super syndicatu, separatim suscepto, praeter condemnationem iudicis et posse et deberi simul dolosam sententiam pro nulla declarari, quamuis, si quis cupiat, hoc liberaliter concedere possimus, illud iudicium in ea causa principale esse, posterius tanquam accessorium ex eo sequi. Quod si sumamus, eo minus obesse potest, quod, ob stare credit III. BOEHMERVS *cit. diss. cap. 2. §. 15.* quod scilicet haec syndicatus sententia feratur inaudita altera parte litigante, cum, quod per consequentiam fit, hoc iuris regulas tollat, *l. 1. pr. l. 7. pr. D. de auct. tut.* neque video, quid sit, quod altera pars litigans ad causam inter aduersarium et iudicem agitatam afferre queat, cum neque eius sit, iudicem defendere, neque hoc absque proprii sceleris confessione facile suscipere possit. Etenim in tota hac causa supponendum est, iudicem doli et fraudis per liquida argumenta satis conuictum esse.

Quid? quod ipse laudatus BOEHMERVS *l. c. §. 20.* concedit, sententiam pretio redemptam, quamuis reuisionis remedio non interposito, non valere, atque in rem iudicatam transire.

transire. Quid igitur interest discriminis, num iudex accepta pecunia, an vero ex alia causa fraudulenter egerit? Putemusne, dolo ex sola animi malitia profecto magis fruendum, quam ei, quem lucri cupiditas, toti generi humano communis genuit? Graue quidem est argumentum, quod contra affertur, cum negari nequeat, iure Romano sententias venales ipso iure nullas, sed dolo simplici latae rei iudicatae auctoritatem nactas fuisse, quod de ambitiosis sententiis VOLVSIUS MACCIANVS *l. 65. D. ad Sc. Trebell.* disertè dicit, add. CUIACIUS *ad Cod. L. VII. tit. 49.* Attamen nec hoc nobis obest. Scilicet venales sententiae in rem iudicatam non transeunt, quamuis nullo interposito remedio, reliquae, si hoc deficiat, transeunt. Hic vero non deficit remedium, sed adest auxilium syndicatus, cuius ~~facile~~ ^{facile} quatuor mensium esse, supra vidimus, cf. BOEHMER *l. c. cap. 2. §. 26.* Hoc enim semper supponendum, modum legibus praescriptum a parte laesa seruatum esse, nosque ipsi secundum ea, quae supra diximus, non ei syndicatui vim, sententiae corrigendae tribuimus, qui sero et coepta iam finitae reuisione instituitur, nec proprie ei, qui ab initio cum ipsa reuisione coniungitur, sed illi tantum, qui a principio iusto tempore seiunctus a reuisione, interponitur.

Sed accedamus ad virum praenobilissimum

GOTTLIBIVM THEODORVM WLOEMEN,

qui natus anno salutis MDCCLXXXIII. die XVI. Octobr. in vico *Heinrichs* regionis Hennebergicae, patre *Iohanne Philippo*, ecclesiae Pastore, matre *Iohanna Euphrosina*, M. *Iohannis Georgii Roederi* filia, post nauatam in Gymnasio Schleusingensi litteris operam, reliquorum studiorum causa Vitebergam adiit, vsus *FASTINELLERI*, *CRELLII*, *RIVINI*, *CHLADENII*, *KRAVSII*, *WALTHERI*, *RITTERI*, *WEIDLERI* et *HILLERI* disciplina.

XX

plina. A tam praeclaris viris eruditus, et imprimis iuris scientia imbutus, Dresdam peruenit, vbi primum ipsi aditus ad eos, quibus Inspectio reddituum publicorum ad Accisam pertinentium demandatur, patefactus, mox anno huius seculi sexagesimo primo potestas data est, orandi clientum causas in foro. Nunc laudabili ad maiora contentione petit ab Ordine nostro summos in iurisprudencia honores, qui superatis egregie tentaminibus consuetis ipsi decreti sunt. Status huic rei dies XXV. Augusti, quo, postquam diei praecedentis, hora pomeridiana II: L. ro. C. de contrah. et committend. stipul. publice interpretatus erit, dissertationem inauguralem de testamenti fatione vassalli, praefide Viro Illustri Dn. D. HENRICO GODOFREDO BAVERO, ICto, Supremae Curiae et Facultatis nostrae Assessore, Institutionum Professore Publ. Ord. celeberrimo defendet, caque peracta Vir illustris, Dn. CHRISTIANVS LYDOVICVS STIEGELTZ, ICtus in eadem Curia et Facultate Assessor, in Capitulo Wurzenfi Canonicus, et in hac vrbe Aedilis longe meritissimus, accepta a me, Procancellario, potestate, Iuris vtriusque Doctorem more maiorum inaugurabit. Cui solennitati vt RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICVS, COMITES ILLUSTRISSIMI, VTRIVSQUE REIPUBLICAE PROCERES, ET CIVES ACADEMICI frequentes interesse velint, maximo pere rogo, eoque se rem et Ordini nostro et nouo mox Doctori gratissimam facturos esse, hac tabula significo. Dabam Lipsiae, Dominica XII. p. fest. Trinit. anno CIOIOCCCLXVIII.

L I P S I A E
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

2910. 16. Iur.

CAROLVS GODOFREDVS WINCKLER
ORDINARIVS LIPSIENSIS

A D

ORATIONEM ADITIALEM
PROFESSIONIS PRIMARIAE

DIE XXVI. SEPTEMBRIS MDCCLXXXI

H O R A I X

IN AVDITORIO IURISCONSULTORVM

H A B E N D A M

I N V I T A T

P R A E M I S S A

De contractibus feminarum per curatorum ratihabitionem validis

D I S P V T A T I V N C V L A